

HVER ANDEN FÆNGSELS- OG POLITIBETJENT BLEV UDSAT FOR TRUSLER I 2012

De uniformede medarbejdere i retsvæsenet er langt mere udsatte for volds- og trusler end andre faggrupper. Det viser en ny undersøgelse. Uacceptabelt, mener professor og foreslår mere efteruddannelse i konflikthåndtering.

Af Andreas Graae

En ud af to betjente i politiet og Kriminalforsorgen har været udsat for trusler om vold i løbet af 2012. Det fastslår Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) i en ny undersøgelse af arbejdsmiljøet i Danmark.

Politi- og fængselsbetjentene er den faggruppe, der oftest blev udsat for volds- og trusler i 2012 – efterfulgt af specialpædagoger og SOSU'er. Mere præcist svarer 48 procent af de adspurgte betjente, at de har været udsat for trusler. Det er fem gange så stor en andel som gennemsnittet af alle faggrupper, der ligger på 9 procent.

Og det er mere end dobbelt så stor en andel som en anden faggruppe, der også løser sikkerhedsopgaver, nemlig gruppen med brandmænd, reddere og sikkerhedsvagter.

At politi- og fængselsbetjente er mere voldstruede end gennemsnittet, overrasker ikke professor Åse Marie Hansen, der forsker i arbejdsmiljø ved Københavns Universitet og NFA.

“Når man arbejder med mennesker, vil der være en større risiko for utilsigtede hændelser end for andre faggrupper. Undersøgelsen viser for eksempel, at også specialpædagoger, der arbejder med psykisk syge til hverdag, har høj risiko for at blive udsat for trusler,” siger hun.

Hun sammenligner derfor fængselsbetjente med faggrupper, som arbejder med psykisk syge: “Personer, der bliver anholdt, kan let miste kontrollen med sig selv og derfor afreagere på fængselsbetjente – ligesom psykisk syge kan gøre det på deres behandlere. Der har jo også været meget omtale i pressen om, hvordan de psykisk syge fylder op i fængslerne – så måske der kunne være en sammenhæng dér, man burde undersøge?”

MERE EFTERUDDANNELSE I KONFLIKTHÅNDTERING

Selvom det ikke kommer bag på arbejdsmiljøforskeren, at det er politi- og fængselsbetjente, der oftest udsættes for trusler, finder hun den høje andel overraskende.

“At der er risiko for trusler, når man arbejder med mennesker, betyder jo ikke, at man bare skal acceptere, at så mange er udsat for dem. I stedet bør man se på, om der er muligheder for at hjælpe betjentene med at håndtere situationer, der bliver truende eller ender med vold. For eksempel med kurser i konflikthåndtering eller personlig udvikling,” siger hun.

FORBUND: LEDELSE NEGLIGERER TRUSLER

I Fængselsforbundet er forbundskasserer Ina Rasmussen ligeledes alarmeret over undersøgelsens resultater. Hun er tovholder på forbundets arbejdsmiljøindsats: “Undersøgelsen viser, at trusler stadig er et markant arbejdsmiljøproblem i Kriminalforsorgen. Det bekymrer mig, at direktoratets egne statistikker ikke viser det samme omfang af trusler, som det fremgår af NFA's undersøgelse – det kunne tyde på, at der fortsat er en del trusler, som ikke bliver indberettet.”

Det mener hun kan skyldes, at ledelsen i institutionerne i nogen grad betragter truslerne som et vilkår i jobbet som fængselsbetjent.

“Der er en tendens til, at man betragter trusler som et arbejdsvilkår – en robusthed, man må have for at klare jobbet som fængselsbetjent. Jeg siger ikke, at alle der bliver truet, skal have blomster. Men de kolleger der bliver truet, skal opleve den samme støtte og opbakning som dem, der er blevet overfaldet. Det er dét, der afgør, om truslerne sætter sig som stress eller ej,” siger Ina Rasmussen.

FOREBYG TRUSLER MED NYE RUTINER

Man kan ifølge forbundskassereren gøre meget for at afhjælpe problemet ved at gøre regimerne mere gennemskuelige og klare, så de indsatte forstår, hvorfor beslutninger bliver truffet.

“Mange trusler opstår i forbindelse med, at personalet skal give fangerne afslag på noget. Så det betyder selvfølgelig meget, at man har tiden til at forklare, hvorfor man giver et afslag. Og så kan det være et spørgsmål om at ændre nogle rutiner ved afslag – for eksempel at der så vidt muligt er to betjente til stede. Ofte opstår truende situationer, når man står alene med fangen, og så bliver det påstand mod påstand,” siger hun.

Ina Rasmussen efterlyser desuden en undersøgelse af problemet med trusler, meget gerne i form af en registrering af, hvornår truslerne opstår, sådan at man har mulighed for at tilrettelægge arbejdet på en måde, hvor situationerne ikke ender i trusler og vold. Det vil betyde meget for medarbejdernes sundhed og sikkerhed.

DIREKTORATET KAN IKKE GENKENDE BILLEDET

I Direktoratet for Kriminalforsorgen kan kontorchef i personalekontoret, Liselotte Bering Liisberg, ikke genkende det billede af arbejdsmiljøet, som undersøgelsens resultater tegner.

“I Kriminalforsorgen følger vi udviklingen tæt på en række arbejdsmiljøfaktorer, herunder omfanget af vold og trusler. Vores egne data – hvor både medarbejdere og ledere indgår – viser, at 6-7 procent af de ansatte har været udsat for eller involveret i voldelige hændelser i 2012. Og en mindre andel har været udsat for trusler i det forgangne år,” siger hun.

Samtidig understreger hun, at Kriminalforsorgen er klar over, at mange fængselsbetjente oplever et stigende sikkerhedspress: “Andelen af udlændinge, psykisk syge og bandemedlemmer har de senere år været stigende i fængslerne. Det medvirker til, at en arbejdsdag ofte kan opleves mere risikobetonet og uforudsigelig, end når der er tale om almindelige indsatte med velkendte normmønstre,” siger kontorchefen.

VOLDSTRUSLER TOPPER BLANDT POLITI- OG FÆNGSELSBETJENTE

48 procent af landets politi- og fængselsbetjente følte sig udsat for trusler om vold sidste år.

Kilde: Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)